

Instituto de Educación Superior Intercontinental da Empresa (IESIDE)

Presentación do centro

Presentación do centro

Web

Guía do centro

Guía do centro

Localización

Localización dos campus

Web

Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V55M164V01101	Contorna Económico	1c	3
V55M164V01102	Contorna Legal	1c	3
V55M164V01103	Ferramentas para a Xestión	An	6
V55M164V01104	Xestión da Información	An	3
V55M164V01105	Xestión Económico-Financeira	An	9
V55M164V01106	Xestión Comercial e Marketing	An	6
V55M164V01107	Xestión e Administración de RR. HH.	An	3
V55M164V01108	Xestión de Operacións e Calidade	An	3
V55M164V01109	Xestión Internacional da Empresa	An	6
V55M164V01110	Liderado	An	3
V55M164V01111	Habilidades Directivas	An	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Contorna Económico**

Materia	Contorna Económico			
Código	V55M164V01101			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Mariño Garrido, M ^a Teresa			
Profesorado	Maldonado Fernández, Gabriela Mariño Garrido, M ^a Teresa			
Correo-e	teresa.marino@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	Esta materia permitirá ao estudante coñecer a caracterización do ciclo económico e as particularidades da conxuntura económica, así como a posición dos principais países da economía mundial. Para iso deberá interpretar as magnitudes macroeconómicas e os principais indicadores da actual situación económica e financeira. Tamén analizará as particularidades dos Mercados Financeiros (Renda Variable, Renda Fixa e Divisas) e a súa interrelación coas variables macroeconómicas, co fin de que vexa as súas implicacións na estratexia empresarial. Deste xeito, o estudante poderá optimizar as súas decisións de investimento e financiamento, facendo uso das coberturas de risco financeiro sobre tipos de interese e divisas.			

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B1	Dominar as técnicas que lle permitan obter e analizar a información, avaliar a súa relevancia e validez, sintetizala e adaptala ao contexto empresarial.
C1	Analizar a contorna no que se desenvolve a empresa, así como o seu impacto nas decisións empresariais.
D6	Pensamento Crítico: Cuestionar as cousas e interesarse polos fundamentos nos que se asintan as ideas, accións e xuízos, tanto propios como alleos.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Obter unha visión macroeconómica da situación actual da economía mundial e, máis especificamente, da española.	B1 C1
Comprender a relación existente entre as variables económicas e os movementos dos mercados financeiros, así como da súa repercusión nas decisións empresariais.	A3 C1 D6
Coñecer os diferentes aspectos da xestión de carteiras que permitirán optimizar as decisións de investimento e financiamento.	A3 B1 C1

Contidos

Tema	
ECONOMÍA E POLÍTICA ECONÓMICA	Fundamentos Macroeconómicos Políticas Económicas Mercado de Traballo
SISTEMAS E MERCADOS FINANCEIROS	O sistema financeiro e os seus reguladores. Mercado Monetario Mercado de Renda Fixa Mercado de Renda Variable Mercado de Divisas Mercado de Derivados

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	15	0	15
Debate	3	3	6
Estudo de casos	1	9	10
Resolución de problemas	4	4	8
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	9	10
Proxecto	0	15	15
Exame de preguntas obxectivas	1	10	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Debate	O profesor atenderá a calquera dúbida respecto dos temas expostos e obxecto de debate, pódose a disposición dos alumnos para resolver calquera cuestión que se lle expoña.
Estudo de casos	O profesor atenderá ás necesidades e consultas do estudante relacionadas coa análise de situacións vinculadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	O estudante terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través da resolución de problemas e/ou exercicios e do control do traballo realizado.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	25	A3	B1	C1 D6
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os alumnos terán que realizar un exame no que partindo dun artigo ou cadro macroeconómico, deberán responder a unha serie de preguntas de resposta longa en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	15	A3	B1	C1
Proxecto	Os alumnos deberán elaborar un proxecto no que terán que manexar os distintos conceptos traballados durante o curso. O tema do proxecto será indicado polo profesor o primeiro día de clase.	35	A3	B1	C1 D6
Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento que inclúe preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadero/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	25	A3	B1	C1

Outros comentarios sobre a Avaliación
A asistencia ás sesións presenciais é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información
Bibliografía Básica

ANALISTAS FINANCIEROS INTERNACIONALES, **Guía del Sistema Financiero Español**, 8ª ed., AFI, Ediciones Empresa Global, 2019

BLANCHARD, O., **Macroeconomía**, 7ª ed., Pearson Prentice-Hall, 2017

CAMPUZANO, A. B. y otros, **Los Mercados Financieros**, 2ª ed., Tirant lo Blanch, 2017

GARCÍA PÉREZ DE LEMA, D. y otros, **Potencialidad del Mercado Alternativo Bursátil (MAB) en España**, AECA, 2011

MANKIW, M., **Macroeconomía**, 10ª ed., Antoni Bosch, 2020

MARIÑO, T. y otros, **El Mercado Alternativo Bursátil**, Thomson-Aranzadi, 2012

Bibliografía Complementaria

HUERTA DE SOTO, J., **Dinero, crédito bancario y ciclos económicos**, 6ª ed., Unión Editorial, S.A., 2016

HAZLITT, H., **Economía en una lección**, 8ª ed., Unión Editorial, 2018

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dirección de Empresas/V55M164V01112

Xestión Comercial e Marketing/V55M164V01106

Xestión Económico-Financeira/V55M164V01105

Xestión Internacional da Empresa/V55M164V01109

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Ferramentas para a Xestión/V55M164V01103

Outros comentarios

O estudante debe revisar diariamente a conta de correo de IESIDE, dado que os avisos e comunicacións faranse a esa conta.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as metodoloxías descritas nesta guía pódense levar a cabo de forma non presencial, por tanto non é necesario facer cambios.

As clases presenciais serán substituídas pola súa versión virtual, con sesións en aula virtual e/ou gravación das sesións.

Isto farase en combinación co traballo autónomo por parte do estudante.

Estas modificacións levaranse a cabo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade dos estudantes aos contidos docentes.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

As sesións de tutorización poderanse realizar por medios telemáticos, como o correo electrónico ou vídeo conferencia.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non é necesario modificar os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non é necesario bibliografía adicional.

* Outras modificacións

Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Non se modifican.

* Probas pendentes que se manteñen
Todas.

* Probas que se modifican

No caso de que as probas non se poidan realizar de forma presencial, faranse de forma virtual. Isto pode incluír o uso da webcam así como o uso da cámara do móbil do alumno, para a vixilancia durante a realización das probas. Tamén será imprescindible que o estudante comparta o escritorio do computador no cal se están levando a cabo as probas. As probas poderán ser gravadas.

* Novas probas

Ningunha.

* Información adicional

Non é necesario modificar os contidos nin adaptar os criterios de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Contorna Legal**

Materia	Contorna Legal			
Código	V55M164V01102			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Cuadrado Ramos, José Daniel			
Profesorado	Airas Cotovad, Xurxo Anxo Cuadrado Ramos, José Daniel			
Correo-e	daniel.cuadrado@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é familiarizar aos estudantes coa forma xurídica da empresa, co funcionamento dos seus órganos e coa documentación que recollerá os acordos e decisións destes; así mesmo, abordarase o contido básico dos principais contratos mercantís e as cautelas e garantías que convén ter en conta en cada caso, facendo fincapé no manexo dos instrumentos de crédito e de pago máis frecuentes no tráfico empresarial. Tamén se persegue que o estudante coñeza o marco legal no que se van a desenvolver as relacións laborais entre empresa e empregado, tendo en conta as peculiaridades e consecuencias de cada modalidade contractual, así como para garantir o adecuado desenvolvemento das relacións laborais. Por último, analizaranse os aspectos do sistema impositivo vixente relacionados coa empresa; medirase e valorará o custo impositivo das decisións que se adopten, e a carga administrativa que xera; e desenvolveranse as técnicas de planificación fiscal, tanto desde un punto de vista nacional como internacional.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B2	Xestionar a información como elemento crave para a toma de decisións, así como para a identificación e resolución de problemas empresariais, tendo en conta a interrelación entre as diferentes áreas funcionais e de negocios.
C2	Identificar as principais cuestións legais que afectan ao día a día da empresa, desde unha perspectiva mercantil, laboral e fiscal.
D7	Resolución de Problemas: Identificar, analizar e definir os elementos significativos que constitúen un problema para resolvelo con criterio e de forma efectiva.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer a forma xurídica da empresa, o funcionamento dos seus órganos e a documentación que recollerá os acordos e decisións destes.	A2 B2
Diferenciar os distintos contratos mercantís, coas cautelas e garantías que convén ter en conta en cada caso.	A2 B2 C2
Manexar os instrumentos de crédito e de pago máis frecuentes nas empresas.	A2 B2
Coñecer o marco legal no que se van a desenvolver as relacións laborais entre empresa e empregado, así como os elementos fundamentais da contratación laboral.	A2 B2 C2 D7
Analizar e desenvolver as técnicas de planificación fiscal.	A2 B2 C2 D7

Contidos

Tema

DEREITO MERCANTIL	Forma xurídica da empresa Os títulos valores e a súa utilización como documentos mercantís de crédito e de pago O empresario e os contratos
NORMATIVA LABORAL	Marco Laboral: as vicisitudes da relación laboral O contrato de traballo A retribución e a Seguridade Social Relacións colectivas
DEREITO FISCAL	O Imposto de Sociedades O Imposto sobre o Valor Engadido

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	12	0	12
Debate	2	6	8
Estudo de casos	4	4	8
Resolución de problemas	5	5	10
Resolución de problemas de forma autónoma	0	21	21
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	15	16
Observación sistemática	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	O profesor atenderá ás necesidades e consultas do estudante relacionadas coa análise de situacións vinculadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	O estudante terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través da resolución de problemas e/ou exercicios e do control do traballo realizado.
Debate	O profesor atenderá a calquera dúbida respecto dos temas expostos e obxecto de debate, pódose a disposición dos alumnos para resolver calquera cuestión que se lle expoña.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	30	A2 B2 C2 D7
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	60	A2 B2 C2 D7

Observación sistemática	Técnicas destinadas a recompilar datos sobre a participación do alumno, baseados nunha listaxe de condutas ou criterios operativos que facilite a obtención de datos cuantificables.	10	A2	B2

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións presenciais é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CUADRADO RAMOS, J. D., **Principios de Derecho Fiscal**, 2ª ed., Rama, 2018

CUADRADO RAMOS, J. D., **Principios de Derecho Mercantil**, 2ª ed., Rama, 2018

MARTÍN VALVERDE, A., RODRÍGUEZ-SAÑUDO GUTIÉRREZ, F. y GARCÍA MURCIA, J., **Derecho del Trabajo**, 28ª ed., Editorial Tecnos, 2019

Bibliografía Complementaria

MARTÍN QUERALT, J., **Curso de derecho financiero y tributario**, 29ª ed., Tecnos, 2018

SÁNCHEZ CALERO, F., **Principios de Derecho Mercantil**, 23ª ed., Aranzadi, 2018

Código de Comercio, 27ª ed., Aranzadi, 2020

Código Tributario, 27ª ed., Aranzadi, 2020

Estatuto de los Trabajadores, 36ª ed., Tecnos, 2020

Memento Sociedades Mercantiles 2019, Ediciones Francis Lefebvre, 2019

Memento Contratos Mercantiles 2019-2020, Ediciones Francis Lefebvre, 2019

Memento Práctico Fiscal 2019, Ediciones Francis Lefebvre, 2019

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión Económico-Financeira/V55M164V01105

Xestión e Administración de RR. HH./V55M164V01107

Outros comentarios

O estudante debe revisar diariamente a conta de correo de IESIDE, dado que os avisos e comunicacións faranse a esa conta.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as metodoloxías descritas nesta guía pódense levar a cabo de forma non presencial, por tanto non é necesario facer cambios.

As clases presenciais serán substituídas pola súa versión virtual, con sesións en aula virtual e/ou gravación das sesións.

Isto farase en combinación co traballo autónomo por parte do estudante.

Estas modificacións levaranse a cabo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade dos estudantes aos contidos docentes.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

As sesións de tutorización poderanse realizar por medios telemáticos, como o correo electrónico ou vídeo conferencia.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non é necesario modificar os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe
Non é necesario bibliografía adicional.

* Outras modificacións
Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas
Non se modifican.

* Probas pendentes que se manteñen
Todas.

* Probas que se modifican
No caso de que as probas non se poidan realizar de forma presencial, faranse de forma virtual. Isto pode incluír o uso da webcam así como o uso da cámara do móbil do alumno, para a vixilancia durante a realización das probas. Tamén será imprescindible que o estudante comparta o escritorio do computador no cal se están levando a cabo as probas. As probas poderán ser gravadas.

* Novas probas
Ningunha.

* Información adicional
Non é necesario modificar os contidos nin adaptar os criterios de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Ferramentas para a Xestión				
Materia	Ferramentas para a Xestión			
Código	V55M164V01103			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	An
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo) Dpto. Externo			
Coordinador/a	Gómez Nóvoa, Florinda			
Profesorado	Caneda González, Anabel Delgado Von Eitzen, Jaime Christian Gómez Nóvoa, Florinda Martínez Álvarez, Rafael Pedro			
Correo-e	flor.gomez@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	Esta materia permitirá ao estudante coñecer as ferramentas informáticas, de análises de datos e financeiras indispensables para a xestión empresarial. En concreto, coñecerá as características avanzadas das ferramentas ofimáticas que a día de hoxe pódense considerar indispensables para todo profesional, e que facilitan a procura e análise da información, tanto cuantitativa como cualitativa, tendo en conta os principais elementos da Política de Seguridade Informática. Tamén se lle proporcionarán técnicas estatísticas e de investigación de mercados que lle permitirán analizar os datos nunha contorna real. Doutra banda, introducirase ao estudante no mundo das operacións financeiras, de forma que sexa capaz de analizar e resolver calquera situación relacionada co valor do diñeiro no tempo.			

Competencias

Código	Descrición
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B1	Dominar as técnicas que lle permitan obter e analizar a información, avaliar a súa relevancia e validez, sintetizala e adaptala ao contexto empresarial.
C3	Manexar con soltura as ferramentas ofimáticas, e facer uso das mesmas na procura e análise de información.
D5	Competencia Dixital: Usar a tecnoloxía para acceder á información, xerar e compartir coñecemento, comunicarse, resolver problemas e participar na sociedade dixital de forma autónoma, segura, ética, reflexiva e crítica.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Utilizar as ferramentas ofimáticas indispensables para todo profesional no ámbito da xestión empresarial.	A2 B1 C3 D5
Analizar e sintetizar o fluxo de información que circula pola empresa.	B1 C3 D5
Aplicar a estatística nunha contorna real, solucionando problemas concretos e facendo uso das ferramentas informáticas necesarias.	A2 B1 C3
Analizar e resolver calquera situación relacionada co valor do diñeiro no tempo.	A2 B1 C3
Calcular o custo das operacións de financiamento, así como a rendibilidade das operacións de investimento.	A2 B1 C3 D5

Contidos

Tema	
FERRAMENTAS INFORMÁTICAS	A folia de cálculo Excel O procesador de textos Word Presentacións con PowerPoint
ANÁLISE DE DATOS	Análise de datos para a investigación de mercados Big Data
OPERACIÓN FINANCEIRAS	A Lei Financeira de Capitalización A Lei Financeira de Actualización As Rendas Os Préstamos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas con apoio das TIC	16	16	32
Estudo de casos	8	32	40
Resolución de problemas	5	30	35
Traballo tutelado	3	24	27
Lección maxistral	16	0	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación de coñecementos a situacións concretas, e de adquisición de habilidades básicas e procedimentales relacionadas coa materia obxecto de estudo, que se realizan en aulas de informática.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC	O profesor atenderá e resolverá as dúbidas do estudante para poder realizar as actividades propostas no laboratorio informático.
Estudo de casos	O profesor atenderá ás necesidades e consultas do estudante relacionadas coa análise de situacións vinculadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	O estudante terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través da resolución de problemas e/ou exercicios e do control do traballo realizado.
Traballo tutelado	O profesor guiará e supervisará o traballo a realizar, así como a evolución de cada un dos estudantes. Liquidará as dúbidas que poidan xurdir, realizará preguntas específicas e fomentará o debate ao redor dos temas obxecto de análises.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial e non presencial. Pódense utilizar diferentes ferramentas para aplicar esta técnica como, por exemplo, chat, correo, foro, audioconferencia, videoconferencia, etc.	65	A2	B1	C3	D5

Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...	35	A2	B1	C3	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións presenciais é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ALEXANDER, M., **Microsoft Excel 2019 Bible**, Wiley, 2018

BONILLA MUSOLES, M. et al., **Matemáticas de las operaciones financieras: teoría y práctica**, Ediciones Paraninfo, 2006

BROTONS, J.M., **Matemáticas financieras**, Miguel Hernández, 2015

BROWN, B., **Microsoft PowerPoint 2019 In 90 Pages**, Belleyre Books, 2019

CABALLERO, R. et al., **Big data con Python. Recolección, almacenamiento y proceso**, RC Libros, 2018

PALOMERO C. y DELGADO J., **Matemáticas financieras**, Ediciones Palomero Delgado, 2008

PIERCE, J., **Study Guide for Microsoft Word Expert**, Microsoft Press, 2016

PRABHU, C.S.R. et al., **Big Data Analytics: Systems, Algorithms, Applications**, Springer, 2019

SCHMARZO, B., **Big Data: Understanding How Data Powers Big Business**, Wiley, 2013

Bibliografía Complementaria

DELGADO, C. y PALOMERO, J., **Gestión Financiera, Teoría y 800 ejercicios**, Ediciones Palomero Delgado, 2008

FERNÁNDEZ NOGALES, A., **Investigación y Técnicas de Mercado**, 2ª ed., ESIC Editorial, 2004

GARCÍA FERRER, G., **Investigación Comercial**, 4ª ed., ESIC Editorial, 2016

GRANDE, I. y ABASCAL, E., **Fundamentos y Técnicas de Investigación Comercial**, 10ª ed., ESIC Editorial, 2009

IVORRA CASTILLO, C., **Matemáticas empresariales**, Universidad de Valencia, 2011

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión Comercial e Marketing/V55M164V01106

Xestión da Información/V55M164V01104

Outros comentarios

O estudante debe revisar diariamente a conta de correo de IESIDE, dado que os avisos e comunicacións faranse a esa conta.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as metodoloxías descritas nesta guía pódense levar a cabo de forma non presencial, por tanto non é necesario facer cambios.

As clases presenciais serán substituídas pola súa versión virtual, con sesións en aula virtual e/ou gravación das sesións.

Isto farase en combinación co traballo autónomo por parte do estudante.

Estas modificacións levaranse a cabo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade dos estudantes aos contidos docentes.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

As sesións de tutorización poderanse realizar por medios telemáticos, como o correo electrónico ou vídeo conferencia.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir
Non é necesario modificar os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe
Non é necesario bibliografía adicional.

* Outras modificacións
Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas
Non se modifican.

* Probas pendentes que se manteñen
Todas.

* Probas que se modifican
No caso de que as probas non se poidan realizar de forma presencial, faranse de forma virtual. Isto pode incluír o uso da webcam así como o uso da cámara do móbil do alumno, para a vixilancia durante a realización das probas. Tamén será imprescindible que o estudante comparta o escritorio do computador no cal se están levando a cabo as probas. As probas poderán ser gravadas.

* Novas probas
Ningunha.

* Información adicional
Non é necesario modificar os contidos nin adaptar os criterios de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión da Información				
Materia	Xestión da Información			
Código	V55M164V01104			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	An
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo) Dpto. Externo			
Coordinador/a	Gómez Vieites, Álvaro Manuel			
Profesorado	Chaves Diéguez, David Gómez Vieites, Álvaro Manuel Pereira Rama, Antonio Súarez Rey, Carlos			
Correo-e	alvaro.gomez@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é achegar ao estudante á Sociedade do Coñecemento, xustificando a importancia adquirida pola información na economía; é dicir, que sexa capaz de analizar o impacto das novas tecnoloxías na estratexia e a xestión empresarial. Para iso deberá coñecer as novas posibilidades ofrecidas polo BigData e Cloud Computing; analizar o impacto de Internet e os social media na relación entre empresa e clientes; coñecer os principais sistemas corporativos para a xestión da información na empresa (ERP, CRM, ferramentas de Business Intelligence...); e avaliar os novos modelos de negocio e os cambios na estrutura das forzas competitivas (relación con provedores, clientes, novos competidores...).			

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B2	Xestionar a información como elemento cruce para a toma de decisións, así como para a identificación e resolución de problemas empresariais, tendo en conta a interrelación entre as diferentes áreas funcionais e de negocios.
C4	Determinar os principais sistemas de xestión empresarial e as aplicacións das TIC e dos medios dixitais no ámbito empresarial.
D5	Competencia Dixital: Usar a tecnoloxía para acceder á información, xerar e compartir coñecemento, comunicarse, resolver problemas e participar na sociedade dixital de forma autónoma, segura, ética, reflexiva e crítica.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Avaliar o impacto dos TIC na estratexia e a xestión empresarial, e as consecuencias económicas e sociais do cambio tecnolóxico.	A3 B2 C4 D5
Analizar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas que facilitan o desenvolvemento do comercio electrónico nas empresas.	C4 D5
Coñecer as novas posibilidades ofrecidos polas tecnoloxías de BigData e Cloud Computing ás empresas.	C4 D5
Avaliar os novos modelos de negocio baseados nos dispositivos móbiles.	A3 B2 C4
Analizar o impacto de Internet e os social media na relación entre empresa e clientes.	A3 B2 C4 D5
Coñecer e analizar a importancia da marca e da presenza en Internet e as canles dixitais.	C4

Estudar diferentes ferramentas desde o punto de vista profesional para conectar os clientes e promocionar a empresa.	A3 B2 C4 D5
Coñecer os sistemas ERP e as aplicacións dos CRM.	C4 D5

Contidos

Tema	
ECONOMÍA DIXITAL	Impacto do sector TIC na economía Cambios tecnolóxicos e sociais Dixitalización de modelos de negocio e transformación dixital. Smartphones e omnicanalidad O potencial disruptivo da Intelixencia Artificial Seguridade da Información RGPD: obrigacións e novos dereitos dos cidadáns
INDUSTRIA 4.0	Marco tecnolóxico: sistemas ciberfísicos e IoT Evolución da industria: industria actual e industria 4.0 Ferramentas TIC: tipoloxía, exemplos e casos de uso
SISTEMAS DE XESTIÓN EMPRESARIAL	Os sistemas de información na xestión empresarial Funcionalidade dun sistema de xestión ERP Principais sistemas do mercado Sistemas de Business Intelligence Desenvolvemento de cadros de mando con Power BI

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	14	0	14
Estudo de casos	4	12	16
Resolución de problemas	1	4	5
Traballo tutelado	5	25	30
Resolución de problemas de forma autónoma	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	O profesor atenderá ás necesidades e consultas do estudante relacionadas coa análise de situacións vinculadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	O estudante terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través da resolución de problemas e/ou exercicios e do control do traballo realizado.
Traballo tutelado	O profesor atenderá ás necesidades e consultas do alumnado, tanto individuais como en grupo, relacionadas coa realización dun traballo sobre a temática da materia.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Estudo de casos	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	35	A3	B2	C4	D5
Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.	30	A3	B2	C4	D5
Traballo tutelado	Texto elaborado sobre un tema da materia que debe redactarse seguindo unhas normas establecidas.	35	A3	B2	C4	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións presenciais é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

GÓMEZ, A., **La innovación: factor clave del éxito empresarial**, Ra-Ma, 2010

GÓMEZ, A., **Enciclopedia de la Seguridad Informática**, 2ª ed., Ra-Ma, 2011

GÓMEZ, A. y SUÁREZ, C., **Sistemas de Información. Herramientas prácticas para la gestión empresarial**, 4ª ed., Ra-Ma, 2011

RODAL, E., **Industria 4.0**, Ediciones Pirámide, 2020

RUSSO, M. y FERRARI, A., **Introducing Microsoft Power BI**, Microsoft Press, 2016

Bibliografía Complementaria

GÓMEZ, A. y OTERO, C., **Redes sociales en la empresa. La revolución e impacto a nivel empresarial y profesional**, Ra-Ma, 2011

GÓMEZ, A. y OTERO, C., **Redes de ordenadores e Internet. Funcionamiento, servicios ofrecidos y alternativas de conexión**, 2ª ed., Ra-Ma, 2011

LAUDON, K. y LAUDON, J., **Management Information Systems**, 14ª ed., Pearson, 2016

OBSERVATORIO ECOMERCE Y TRANSFORMACIÓN DIGITAL, **El gran libro del comercio electrónico**, Publixed Media Blue S.L., 2017

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dirección de Empresas/V55M164V01112

Xestión de Operacións e Calidade/V55M164V01108

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xestión Comercial e Marketing/V55M164V01106

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contorna Económico/V55M164V01101

Ferramentas para a Xestión/V55M164V01103

Outros comentarios

O estudante debe revisar diariamente a conta de correo de IESIDE, dado que os avisos e comunicacións faranse a esa conta.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as metodoloxías descritas nesta guía pódense levar a cabo de forma non presencial, por tanto non é necesario facer cambios.

As clases presenciais serán substituídas pola súa versión virtual, con sesións en aula virtual e/ou gravación das sesións.

Isto farase en combinación co traballo autónomo por parte do estudante.

Estas modificacións levaranse a cabo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade dos estudantes aos contidos docentes.

* Metodoloxías docentes que se modifican
Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)
As sesións de tutorización poderanse realizar por medios telemáticos, como o correo electrónico ou vídeo conferencia.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir
Non é necesario modificar os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe
Non é necesario bibliografía adicional.

* Outras modificacións
Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas
Non se modifican.

* Probas pendentes que se manteñen
Todas.

* Probas que se modifican
No caso de que as probas non se poidan realizar de forma presencial, faranse de forma virtual. Isto pode incluír o uso da webcam así como o uso da cámara do móbil do alumno, para a vixilancia durante a realización das probas. Tamén será imprescindible que o estudante comparta o escritorio do computador no cal se están levando a cabo as probas. As probas poderán ser gravadas.

* Novas probas
Ningunha.

* Información adicional
Non é necesario modificar os contidos nin adaptar os criterios de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión Económico-Financeira				
Materia	Xestión Económico-Financeira			
Código	V55M164V01105			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	1	An
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo) Dpto. Externo			
Coordinador/a	Crespo Cibrán, Miguel Ángel			
Profesorado	Álvarez Blanco, Fernando Crespo Cibrán, Miguel Ángel González-Dans Vázquez, José Mariño Garrido, M ^a Teresa			
Correo-e	macrespo@yahoo.com			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é que o estudante adquira os coñecementos necesarios para analizar a información económico-financeira da empresa, estudar a viabilidade dos proxectos de investimento, definir a estrutura financeira adecuada e planificar a estratexia nos estados financeiros previsionales. É dicir, desenvolverá as aptitudes que lle permitirán analizar e sintetizar o fluxo de información que circula pola empresa, para así obter unha visión integral do funcionamento interno da mesma, resaltando a interrelación existente entre todas as áreas, o que lle achegará ao día a día do director financeiro.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B5	Tratar situacións complexas e impredecibles de forma sistemática, creativa e con xuízo crítico, tomando decisións con información incompleta e asumindo riscos.
C5	Diagnosticar a situación económica e financeira da empresa, así como planificar e controlar as operacións de investimento e financiamento empresarial.
D8	Xestión de Proxectos: Preparar, dirixir, avaliar e facer seguimento dun traballo complexo de maneira eficaz desenvolvendo unha idea ata concretala nun servizo ou produto.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Elaborar as contas anuais básicas: Balance de Situación, Conta de Resultados, Estado de Fluxos de Efectivo e Memoria.	B5 C5
Controlar os movementos de recursos financeiros que necesita a actividade da empresa.	C5
Aplicar as técnicas en materia de xestión do financiamento e do investimento.	C5
Coñecer as regras que deben rexer a relación da empresa coas entidades financeiras.	A2
Analizar, deseñar e implantar un sistema de planificación adaptado ás características particulares dos diversos tipos de empresas e que, á súa vez, permita un control posterior das actividades que as mesmas realicen.	C5
Obter unha visión integral do funcionamento interno dunha empresa, resaltando a interrelación existente entre todas as áreas.	C5 D8
Elaborar o Plan Operativo Anual (POA) dunha empresa real e defendelo ante profesores e directivos de empresa.	C5 D8

Contidos	
Tema	

CONTABILIDADE	Activo, Pasivo e Neto Ingresos, gastos e resultado Plan Xeral de Contabilidade Existencias Proceso contable Activos non correntes Instrumentos financeiros Patrimonio neto e provisións Impostos
DIAGNÓSTICO ECONÓMICO-FINANCIERO	Introdución aos conceptos xerais Diagnóstico patrimonial Diagnóstico económico Diagnóstico financeiro
INVESTIMENTO E FINANCIAMENTO	Definición proxecto de investimento Compoñentes e tipoloxía de proxectos Fluxos de caixa do proxecto Criterios dinámicos: estimación de fluxos, VAN e TIR Definición de risco A estrutura óptima de capital Decisións de investimento-financiamento
PLANIFICACIÓN E CONTROL DE XESTIÓN	Introdución ao Control de Xestión O Plan Operativo Anual Sistemas de Control

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	12	24	36
Resolución de problemas	17	34	51
Traballo tutelado	10	50	60
Resolución de problemas de forma autónoma	0	35	35
Lección maxistral	32	0	32
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	10	11
Observación sistemática	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	O profesor atenderá ás necesidades e consultas do estudante relacionadas coa análise de situacións vinculadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	O estudante terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través da resolución de problemas e/ou exercicios e do control do traballo realizado.

Traballo tutelado	O profesor guiará e supervisará o traballo a realizar, así como a evolución de cada un dos estudantes. Liquidará as dúbidas que poidan xurdir, realizará preguntas específicas e fomentará o debate ao redor dos temas obxecto de análises.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	30	A2	C5	D8
Resolución de problemas	O estudante, de maneira individual ou en grupo, debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.	15	A2	B5	C5 D8
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...	30	A2	B5	C5 D8
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	15		C5	
Observación sistemática	Técnicas destinadas a recompilar datos sobre a participación do alumno, baseados nunha listaxe de condutas ou criterios operativos que facilite a obtención de datos cuantificables.	10	A2	B5	C5 D8

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións presenciais é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ALONSO, A. y POUZA, R., **Casos prácticos del nuevo plan general de contabilidad**, Ediciones CEF, 2007

AMAT, O., **Comprender el nuevo PGC**, Gestión 2000, 2008

AMAT, O., **Análisis de estados financieros. Fundamentos y aplicaciones**, 8ª ed., Gestión 2000, 2011

CIBRÁN, P. et al., **Planificación financiera**, ESIC Editorial, 2013

DE JAIME ESLAVA, J., **Las Claves del análisis económico-financiero de la empresa**, 2ª ed., ESIC Editorial, 2010

KAPLAN, R.S y NORTON, D.P., **El cuadro de mando integral**, 3ª ed. revisada, Gestión 2000, 2016

PEREZ-CARBALLO VEIGA, J., **La gestión Financiera de la empresa**, ESIC Editorial, 2015

PEREZ-CARBALLO VEIGA, J., **Diagnostico Económico -Financiero**, ESIC Editorial, 2016

Bibliografía Complementaria

AMAT, O., **Supuestos de análisis de estados financieros**, Gestión 2000, 2007

FERNANDEZ CUESTA, C. y GUTIERREZ LOPEZ, C., **Introducción a la Contabilidad Financiera**, Pirámide, 2014

MARIÑO, T., **El método del caso aplicado a la empresa gallega**, Tórculo Edicións, 2008

MARIÑO, T., **Claves para el análisis económico-financiero**, Andavira Editora, S.L., 2009

OMEÑACA GARCIA, J., **Contabilidad General**, Deusto S.A. Ediciones, 2017

OMEÑACA GARCIA, J., **Supuestos prácticos de Contabilidad Financiera y de Sociedades**, Deusto S.A. Ediciones, 2017

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dirección de Empresas/V55M164V01112

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Ferramentas para a Xestión/V55M164V01103

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contorna Legal/V55M164V01102

Outros comentarios

O estudante debe revisar diariamente a conta de correo de IESIDE, dado que os avisos e comunicacións faranse a esa conta.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as metodoloxías descritas nesta guía pódense levar a cabo de forma non presencial, por tanto non é necesario facer cambios.

As clases presenciais serán substituídas pola súa versión virtual, con sesións en aula virtual e/ou gravación das sesións.

Isto farase en combinación co traballo autónomo por parte do estudante.

Estas modificacións levarán a cabo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade dos estudantes aos contidos docentes.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

As sesións de tutorización poderanse realizar por medios telemáticos, como o correo electrónico ou vídeo conferencia.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non é necesario modificar os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non é necesario bibliografía adicional.

* Outras modificacións

Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Non se modifican.

* Probas pendentes que se manteñen

Todas.

* Probas que se modifican

No caso de que as probas non se poidan realizar de forma presencial, faranse de forma virtual. Isto pode incluír o uso da webcam así como o uso da cámara do móbil do alumno, para a vixilancia durante a realización das probas.

Tamén será imprescindible que o estudante comparta o escritorio do computador no cal se están levando a cabo as probas. As probas poderán ser gravadas.

* Novas probas

Ningunha.

* Información adicional

Non é necesario modificar os contidos nin adaptar os criterios de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión Comercial e Marketing				
Materia	Xestión Comercial e Marketing			
Código	V55M164V01106			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 1	Cuadrimestre An
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo) Dpto. Externo			
Coordinador/a	Negreira del Río, Jesús			
Profesorado	Delgado Von Eitzen, Jaime Christian Negreira del Río, Jesús Palomero de Páramo, Eugenio Luis Quintana Cheda, Iago			
Correo-e	jesus.negreira@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	Esta materia proporcionará ao estudante unha visión global e estruturada da actividade comercial e de mercadotecnia, así como das oportunidades que ofrece á empresa baixo unha perspectiva que integre o mundo online e offline. Para iso, deberá analizar a información do mercado e da propia empresa e desenvolver en base a ela novas políticas comerciais e de mercadotecnia. Prestarase especial atención ao alcance da misión e funcións do Director/a de Ventas, así como a variables clave de xestión da Forza de Ventas como equipo humano.			

Competencias	
Código	
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B5	Tratar situacións complexas e impredecibles de forma sistemática, creativa e con xuízo crítico, tomando decisións con información incompleta e asumindo riscos.
C6	Elaborar o plan de marketing dunha compañía.
D9	Creatividade: Abordar e responder satisfactoriamente a situacións de forma nova e orixinal nun contexto dado.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer o alcance da misión e funcións do Director/a de Ventas, así como a variables clave de xestión da Forza de Ventas como equipo humano.	B5 C6
Comprender o rol a desenvolver polo vendedor na nova economía.	B5
Obter unha visión global e estruturada da actividade comercial e de mercadotecnia e as oportunidades que ofrece á empresa baixo unha perspectiva que integre o mundo online e offline.	B5 C6 D9
Ser capaces de analizar a información do mercado e da propia empresa e desenvolver en base a ela novas políticas comerciais e de mercadotecnia.	B5 C6 D9
Defender un Plan de Mercadotecnia ante directivos de empresa.	A4 C6 D9
Capacidade para desenvolver un plan de fidelización, vinculación e atracción de clientes nunha compañía.	B5 C6 D9

Contidos	
Tema	
FUNDAMENTOS DE MERCADOTECNIA	O plan de mercadotecnia Diagnóstico da situación Deseñando a Proposta de Valor A comunicación da Proposta de Valor

MERCADOTECNIA DIXITAL E SOCIAL MEDIA	Contorna 2.0 Mercadotecnia dixital e social media Ferramentas de mercadotecnia dixital e social media Estratexias e canles Social media plan
PLANIFICACIÓN COMERCIAL E XESTIÓN COMERCIAL	Roles, funcións e definición de posto do departamento comercial Deseño da estratexia comercial Ferramentas de comunicación cos clientes Ferramentas de reporte da forza de vendas Análises de vendas
XESTIÓN COMERCIAL	Dos modelos tradicionais en vendas aos novos modelos O método de vendas das 4 portas Xestión de conflitos nun equipo comercial Estilos de comunicación co equipo comercial
POSICIONAMENTO E SEGMENTACIÓN	O escenario comercial español Modelos de intelixencia comercial Segmentación estratéxica

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	3	9	12
Resolución de problemas	4	16	20
Traballo tutelado	15	45	60
Resolución de problemas de forma autónoma	0	28	28
Presentación	1	2	3
Lección maxistral	24	0	24
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	2	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	O profesor atenderá ás necesidades e consultas do estudante relacionadas coa análise de situacións vinculadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	O estudante terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través da resolución de problemas e/ou exercicios e do control do traballo realizado.
Traballo tutelado	O profesor guiará e supervisará o traballo a realizar, así como a evolución de cada un dos estudantes. Liquidará as dúbidas que poidan xurdir, realizará preguntas específicas e fomentará o debate ao redor dos temas obxecto de análises.

Avaliación		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
	Descrición				
Estudo de casos	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	30	A4	B5	D9
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...	60	A4	B5	C6 D9
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	10		B5	C6

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións presenciais é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CLARKE, A., **SEO 2020 Learn Search Engine Optimization With Smart Internet Marketing Strategies**, 2020

KAUSHIK, A., **Analítica Web 2.0: El arte de analizar resultados y la ciencia de centrarse en el cliente**, Gestión 2000, 2017

KOTLER, P. y ARMSTRONG, G., **Fundamentos de Marketing**, 13ª ed., Pearson, 2017

LEVINE, R.; LOCKE, C.; SEARLS, D. y WEINBERGER, D., **El manifiesto Cluetrain**, Deusto, 2000

OSTERWALDER, A., PIGNEUR, Y. y SMITH, A., **Diseñando la propuesta de valor. Como crear los productos y servicios que tus clientes están esperando**, 6ª ed., Deusto, 2019

ROJAS, P. y REDONDO, M., **Cómo elaborar un plan de social media marketing**, Gestión 2000, 2013

SAINZ DE VICUÑA, J.M., **El plan de marketing en la práctica**, 22ª ed., ESIC Editorial, 2018

SUROWIECKI, J., **100 mejor que uno**, Urano, 2005

VELA, A., **El libro de Twitter**, Editorial Formación Alcalá, 2016

Bibliografía Complementaria

ARTAL CASTELLS, M., **Dirección de ventas: organización del departamento de ventas y gestión de vendedores**, 15ª ed., ESIC Editorial, 2017

GARCÍA BOBADILLA, L.M., **+Ventas**, 3ª ed., ESIC Editorial, 2009

GRAVES, P., **¿Por qué consumimos?**, Empresa Activa, 2011

HOLLENSON, S., **Global Marketing**, 7ª ed., Pearson, 2017

RIES, A. y TROUT, J., **Las 22 Leyes Inmutables del Marketing**, McGraw-Hill, 1993

TROUT, J., **Diferenciarse o Morir**, McGraw-Hill, 2001

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dirección de Empresas/V55M164V01112

Habilidades Directivas/V55M164V01111

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xestión da Información/V55M164V01104

Xestión e Administración de RR. HH./V55M164V01107

Liderado/V55M164V01110

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contorna Económico/V55M164V01101

Ferramentas para a Xestión/V55M164V01103

Outros comentarios

O estudante debe revisar diariamente a conta de correo de IESIDE, dado que os avisos e comunicacións faranse a esa conta.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha

planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as metodoloxías descritas nesta guía pódense levar a cabo de forma non presencial, por tanto non é necesario facer cambios.

As clases presenciais serán substituídas pola súa versión virtual, con sesións en aula virtual e/ou gravación das sesións.

Isto farase en combinación co traballo autónomo por parte do estudante.

Estas modificacións levaranse a cabo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade dos estudantes aos contidos docentes.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

As sesións de tutorización poderanse realizar por medios telemáticos, como o correo electrónico ou vídeo conferencia.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non é necesario modificar os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non é necesario bibliografía adicional.

* Outras modificacións

Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Non se modifican.

* Probas pendentes que se manteñen

Todas.

* Probas que se modifican

No caso de que as probas non se poidan realizar de forma presencial, faranse de forma virtual. Isto pode incluír o uso da webcam así como o uso da cámara do móbil do alumno, para a vixilancia durante a realización das probas.

Tamén será imprescindible que o estudante comparta o escritorio do computador no cal se están levando a cabo as probas. As probas poderán ser gravadas.

* Novas probas

Ningunha.

* Información adicional

Non é necesario modificar os contidos nin adaptar os criterios de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Xestión e Administración de RR. HH.**

Materia	Xestión e Administración de RR. HH.			
Código	V55M164V01107			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	An
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo) Dpto. Externo			
Coordinador/a	Pereira Otero, Begoña			
Profesorado	Pereira Otero, Begoña Pérez Troncoso, Emilio Vázquez de Prada Belascoaín, Carmen			
Correo-e	begona.pereira@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	O obxectivo principal desta materia é que os estudantes sexan capaces de entender a achega da estrutura humana, ao deseño e implantación da estratexia empresarial. Para iso, abordaranse os retos actuais da Dirección de Persoas, identificando a misión da área de Recursos Humanos na organización, e a súa importancia na implantación da estratexia da empresa, definindo as competencias necesarias en cada ámbito de responsabilidade. O estudante será capaz de deseñar e aplicar un plan de xestión integral dos Recursos Humanos na organización.			

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B7	Escoitar, negociar e persuadir para poder actuar de forma efectiva en distintos labores.
C7	Elaborar un plan de recursos humanos dunha empresa.
C12	Desenvolver as destrezas necesarias para o exercicio dunha dirección efectiva de equipos de persoas.
D3	Comunicación Interpersoal: Relacionarse positivamente con outras persoas a través dunha escoita empática e a través da expresión clara e asertiva do que se pensa e/ou sente, por medios verbais e non-verbais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Entender os retos actuais da Dirección de Persoas.	A3 C7 C12 D3
Identificar a misión da área de Recursos Humanos na organización, e a súa importancia na implantación da estratexia da empresa.	A3 B7 C7
Definir as competencias necesarias en cada ámbito de responsabilidade da empresa.	A3 C7 C12
Deseñar e aplicar un plan de xestión integral dos Recursos Humanos na Organización.	A3 C7 C12 D3

Contidos

Tema	
A DIRECCIÓN DE PERSOAS: CAMBIOS E RETOS	Mundo, organización e persoas A xestión do talento como fonte de vantaxe competitiva A Dirección de Persoas na actualidade

XESTIÓN POR COMPETENCIAS E TALENTO ORGANIZATIVO	Diccionario de competencias Definición de estruturas competenciais
PREPARANDO Á ORGANIZACIÓN PARA XESTIONARA PERSOAS	planificación de persoas Adecuación estratexia versus estrutura A definición de estruturas eficientes Análises e descrición de postos de traballo A valoración do posto de traballo
INCORPORANDO E DESENVOLVENDO TALENTO NA EMPRESA	Recrutamento e selección O proceso de acollida e socialización Avaliación do desempeño Desenvolvemento e formación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Debate	4	12	16
Estudo de casos	4	16	20
Resolución de problemas	2	0	2
Resolución de problemas de forma autónoma	0	13	13
Lección maxistral	12	0	12
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	10	12
Observación sistemática	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Debate	O profesor atenderá a calquera dúbida respecto dos temas expostos e obxecto de debate, pódose a disposición dos alumnos para resolver calquera cuestión que se lle expoña.
Estudo de casos	O profesor atenderá ás necesidades e consultas do estudante relacionadas coa análise de situacións vinculadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos/as deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	80	A3	C7	D3	C12
Observación sistemática	Técnicas destinadas a recompilar datos sobre a participación do alumno, baseados nunha listaxe de condutas ou criterios operativos que facilite a obtención de datos cuantificables.	20	A3	B7	C12	D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións presenciais é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ALLES, M.A., **Dirección Estratégica de Recursos Humanos: gestión por competencias**, 3ª ed., Granica, 2015

CHIAVENATO, I., **Administración de Recursos Humanos**, 8ª ed., McGraw-Hill, 2007

DOLAN, S., **Gestión de Personas y del Talento**, McGraw-Hill, 2014

GAN, F., **Manual de Programas de Desarrollo de Recursos Humanos**, Ediciones Apóstrofe, 1996

GÓMEZ-MEJÍA, L., **Gestión de Recursos Humanos**, Prentice Hall, 2008

Bibliografía Complementaria

DE JOSÉ BELZUNCE, M., DANVILA, I. y MARTÍNEZ-LÓPEZ, F., **Guía de Competencias Emocionales para Directivos**, ESIC, 2011

FERNÁNDEZ LÓPEZ, J., **Gestión por Competencias: Un modelo estratégico para la Dirección de Recursos Humanos**, Pearson Education, 2005

FERNÁNDEZ RÍOS, M., **Análisis y descripción de puestos de trabajo**, Díaz de Santos, 1995

GARÍN SALLÁN, J. y ARMENGOL ASPARÓ, C., **Estrategias de formación para el cambio organizacional**, CISSPRAXIS, 2003

LEVY-LEBOYER, C., **Feedback de 360º**, Gestión 2000, 2007

RODRÍGUEZ PORRAS, J.M., **El Factor humano en la empresa**, Deusto S.A. Ediciones, 2007

SERRANO, J. y GARCÍA, S., **El ocaso del empleo: cómo sobrevivir en el futuro del trabajo**, Libros de Cabecera, 2013

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dirección de Empresas/V55M164V01112

Habilidades Directivas/V55M164V01111

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Liderado/V55M164V01110

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contorna Legal/V55M164V01102

Outros comentarios

O estudante debe revisar diariamente a conta de correo de IESIDE, dado que os avisos e comunicacións faranse a esa conta.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as metodoloxías descritas nesta guía pódense levar a cabo de forma non presencial, por tanto non é necesario facer cambios.

As clases presenciais serán substituídas pola súa versión virtual, con sesións en aula virtual e/ou gravación das sesións.

Isto farase en combinación co traballo autónomo por parte do estudante.

Estas modificacións levaranse a cabo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade dos estudantes aos contidos docentes.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

As sesións de tutorización poderanse realizar por medios telemáticos, como o correo electrónico ou vídeo conferencia.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non é necesario modificar os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non é necesario bibliografía adicional.

* Outras modificacións

Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Non se modifican.

* Probas pendentes que se manteñen

Todas.

* Probas que se modifican

No caso de que as probas non se poidan realizar de forma presencial, faranse de forma virtual. Isto pode incluír o uso da webcam así como o uso da cámara do móbil do alumno, para a vixilancia durante a realización das probas.

Tamén será imprescindible que o estudante comparta o escritorio do computador no cal se están levando a cabo as probas. As probas poderán ser gravadas.

* Novas probas

Ningunha.

* Información adicional

Non é necesario modificar os contidos nin adaptar os criterios de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión de Operacións e Calidade				
Materia	Xestión de Operacións e Calidade			
Código	V55M164V01108			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	An
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo) Dpto. Externo			
Coordinador/a	Rodríguez Gavín, Mónica			
Profesorado	Giraldo Rodríguez, Carlos Gómez Vieites, Álvaro Manuel Rodríguez Gavín, Mónica			
Correo-e	mrgavin@externaliza.org			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é mostrar ao estudante a importancia tanto da dirección de operacións como da xestión da calidade no ámbito empresarial. Para iso, partindo da análise dos procesos, abordaranse as variables principais que interveñen na xestión de produción de forma que sexa capaz de parametrizalas para poder predicir cal será o output dun sistema produtivo, e analizaranse os aspectos a considerar para o deseño de sistemas de xestión da calidade.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B4	Aplicar os conceptos e as teorías ás organizacións empresariais para descubrir novas oportunidades de negocio e lograr a xeración de vantaxes competitivas duradeiras.
C8	Deseñar o mapa de procesos dunha compañía, para diferenciar os procesos crave do negocio e parametrizar as variables que axuden a predicir o output dun sistema produtivo.
C9	Deseñar o sistema de xestión da calidade dunha organización, tomando como base o enfoque baseado en procesos.
D7	Resolución de Problemas: Identificar, analizar e definir os elementos significativos que constitúen un problema para resolvelo con criterio e de forma efectiva.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar, analizar e mellorar os procesos de valor da empresa e a súa relación co resto de actividades, desde o punto de vista da dirección de operacións.	A2 B4 C8 D7
Parametrizar as variables para poder predicir cal será o output dun sistema produtivo.	C8 C9 D7
Deseñar o sistema de xestión da calidade dunha organización tomando como base o enfoque baseado en procesos.	C8 C9

Contidos	
Tema	
XESTIÓN DE OPERACIÓNS	O Sistema e a Estratexia de Operacións na empresa Desenvolvo de novos produtos e deseño do proceso produtivo Xestión de proxectos Xestión da cadea de subministracións Xestión de stocks Loxística Fundamentos de Lean Manufacturing

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	7	14	21
Resolución de problemas	5	15	20
Resolución de problemas de forma autónoma	0	4	4
Lección maxistral	10	0	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	9	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	9	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	O profesor atenderá ás necesidades e consultas do estudante relacionadas coa análise de situacións vinculadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	O estudante terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través da resolución de problemas e/ou exercicios e do control do traballo realizado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	30	A2 B4 C8 D7 C9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos/as deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada.	40	A2 B4 C9
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	30	A2 B4 C8 D7 C9

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións presenciais é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AENOR, **Norma UNE-EN-ISO 9000 (Sistemas de gestión de la calidad. Fundamentos y vocabulario)**, 1ª ed., AENOR, 2015

AENOR, **Norma UNE-EN-ISO 9001 (Sistemas de gestión de la calidad. Requisitos)**, 1ª ed., AENOR, 2015

HEIZER, J. y RENDER, B., **Dirección de la producción y de operaciones. Decisiones tácticas**, 11ª ed., Pearson, 2015

JEFFRIES, R., **The Nature of Software Development**, 1ª ed., Pragmatic Bookshelf, 2015

KIM, G., WILLIS, J., DEBOIS, P. y HUMBLE, J., **DevOPS Handbook**, 1ª ed., IT Revolution Press, 2016

UNE, **Norma UNE-EN-ISO 19011 (Directrices para las auditorías de los sistemas de gestión)**, 2018

Bibliografía Complementaria

GOLDRATT, E.M., **La Meta**, 3ª ed., Díaz de Santos, 2005

GÓMEZ MARTÍNEZ, J.A., **Guía para la aplicación de UNE-EN ISO 9001:2015**, 1ª ed., AENOR, 2015

PHILLIPS, A.W., **Cómo gestionar con éxito una auditoría interna conforme a ISO 9001:2015**, 1ª ed., AENOR, 2016

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dirección de Empresas/V55M164V01112

Outros comentarios

O estudante debe revisar diariamente a conta de correo de IESIDE, dado que os avisos e comunicacións faranse a esa conta.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as metodoloxías descritas nesta guía pódense levar a cabo de forma non presencial, por tanto non é necesario facer cambios.

As clases presenciais serán substituídas pola súa versión virtual, con sesións en aula virtual e/ou gravación das sesións.

Isto farase en combinación co traballo autónomo por parte do estudante.

Estas modificacións levaranse a cabo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade dos estudantes aos contidos docentes.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

As sesións de tutorización poderanse realizar por medios telemáticos, como o correo electrónico ou vídeo conferencia.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non é necesario modificar os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non é necesario bibliografía adicional.

* Outras modificacións

Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Non se modifican.

* Probas pendentes que se manteñen

Todas.

* Probas que se modifican

No caso de que as probas non se poidan realizar de forma presencial, faranse de forma virtual. Isto pode incluír o uso da webcam así como o uso da cámara do móbil do alumno, para a vixilancia durante a realización das probas.

Tamén será imprescindible que o estudante comparta o escritorio do computador no cal se están levando a cabo as probas. As probas poderán ser gravadas.

* Novas probas

Ningunha.

* Información adicional

Non é necesario modificar os contidos nin adaptar os criterios de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión Internacional da Empresa				
Materia	Xestión Internacional da Empresa			
Código	V55M164V01109			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	An
Lingua de impartición	Inglés			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo) Dpto. Externo			
Coordinador/a	Conde Borrajo, Ana			
Profesorado	Cerviño Fernández, Julio Conde Borrajo, Ana Jamardo Suárez, Begoña Weitz Schneir, Mario			
Correo-e	ana.conde@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é que o estudante adquira un coñecemento global de todos os aspectos que teñen incidencia na internacionalización da empresa. Ao mesmo tempo que é consciente da importancia da internacionalización como instrumento básico para a competitividade dunha empresa, analizará os riscos inherentes ao comercio exterior, coñecerá a operativa do comercio internacional, comprenderá o proceso de internacionalización dunha empresa e coñecerá as principais diferenzas culturais con outros países.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B3	Adquirir coñecementos actualizados das distintas áreas da empresa.
C10	Conseguir un coñecemento global de todos os aspectos que teñen incidencia na internacionalización da empresa.
C11	Comprender e adaptarse de modo eficaz a contornas culturais diversas.
D6	Pensamento Crítico: Cuestionar as cousas e interesarse polos fundamentos nos que se asintan as ideas, accións e xuízos, tanto propios como alleos.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Ser consciente da importancia da internacionalización como instrumento básico da competitividade da empresa.	B3 C10
Analizar os riscos inherentes ao comercio exterior.	A2 C10 C11 D6
Coñecer a operativa do comercio internacional.	B3 C10
Comprender o proceso de internacionalización dunha empresa.	C10 D6
Coñecer as principais diferenzas culturais con outros países.	C11

Contidos	
Tema	
ECONOMÍA MUNDIAL	Situación actual da economía mundial Indicadores macroeconómicos: produto interior bruto, inflación, paro, sector exterior e sector público

PROCESO DE INTERNACIONALIZACIÓN	O proceso de internacionalización Esquema dun plan de negocio internacional Análise de recursos e capacidades para iniciar o proceso de internacionalización Análise de contornas internacionais e tendencias competitivas Análises e selección de mercados Formas de entrada
COMERCIO INTERNACIONAL	Despacho aduaneiro Incoterms Transporte internacional de bens Medios de pago Prezos de transferencia
GLOBALIZACIÓN E INTERCULTURALIDAD	Globalización e diversidade cultural Modelos para a análise intercultural Modelo Hofstede Intelixencia cultural

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	16	56	72
Resolución de problemas	9	27	36
Resolución de problemas de forma autónoma	0	10	10
Lección maxistral	22	0	22
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	9	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	O profesor atenderá ás necesidades e consultas do estudante relacionadas coa análise de situacións vinculadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	O estudante terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través da resolución de problemas e/ou exercicios e do control do traballo realizado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	40	A2 C11 D6
Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.	30	A2 B3 C10 D6 C11
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos/as deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada.	30	B3 C10 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións presenciais é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BLANCHARD, O., **Macroeconomía**, 7ª ed., Pearson, 2017

CABRERA CÁNOVAS, A., **Logística Internacional**, ICEX, 2014

CERVIÑO, J., **Marketing Internacional. Nuevas perspectivas para un mercado globalizado**, Pirámide, 2006

HILL, C., **International Business: Competing in the Global Marketplace**, 11ª ed., McGraw-Hill, 2016

HOFSTEDE, G., HOFSTEDE, G.J. y MINKOV, M., **Culture's Consequences: Comparing values, behaviours, institutions and organizations across nations**, Cultures and organizations. Software of the mind, MacGraw Hill, 2010

SERANTES SÁNCHEZ, P., **El Crédito Documentario Como Medio de Pago**, ICEX, 2013

Bibliografía Complementaria

ARTEAGA ORTIZ, J., **Manual de Internacionalización**, ICEX, 2017

ICC, **Documentary Credits UCP 600**, International Chamber of Commerce, 2007

ICC, **Incoterms 2020**, International Chamber of Commerce, 2019

LIVERMORE, D., **The Cultural Intelligence Difference: Master the One Skill You Can't Do Without in Today's Global Economy**, AMACOM, 2011

MEYER, E., **The Culture Map: Decoding how people think, lead and get things done across cultures**, PublicAffairs, 2016

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contorna Económico/V55M164V01101

Outros comentarios

O estudante debe revisar diariamente a conta de correo de IESIDE, dado que os avisos e comunicacións faranse a esa conta.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as metodoloxías descritas nesta guía pódense levar a cabo de forma non presencial, por tanto non é necesario facer cambios.

As clases presenciais serán substituídas pola súa versión virtual, con sesións en aula virtual e/ou gravación das sesións.

Isto farase en combinación co traballo autónomo por parte do estudante.

Estas modificacións levaranse a cabo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade dos estudantes aos contidos docentes.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

As sesións de tutorización poderanse realizar por medios telemáticos, como o correo electrónico ou vídeo conferencia.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non é necesario modificar os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non é necesario bibliografía adicional.

* Outras modificacións
Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas
Non se modifican.

* Probas pendentes que se manteñen
Todas.

* Probas que se modifican

No caso de que as probas non se poidan realizar de forma presencial, faranse de forma virtual. Isto pode incluír o uso da webcam así como o uso da cámara do móbil do alumno, para a vixilancia durante a realización das probas. Tamén será imprescindible que o estudante comparta o escritorio do computador no cal se están levando a cabo as probas. As probas poderán ser gravadas.

* Novas probas
Ningunha.

* Información adicional
Non é necesario modificar os contidos nin adaptar os criterios de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Liderado**

Materia	Liderado			
Código	V55M164V01110			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	An
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Moar Martínez, Antonio			
Profesorado	Cebreiros Fernández, Javier Escario Pascual, Carlos Luis Moar Martínez, Antonio			
Correo-e	antonio@moar.es			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	Nesta materia traballarase no adestramento das competencias para o liderado mediante metodoloxías innovadoras que teñen os seguintes obxectivos: comprender mellor moitos dos comportamentos das persoas coas que un se relaciona; pór en cuestión, revisar e superar determinadas autolimitacións; apreciar as vantaxes do traballo cooperativo en equipo; e analizar as destrezas directivas do propio alumno, identificando as súas cualidades e algunhas das súas carencias. En definitiva, adquirir unha maior conciencia do significado do liderado persoal e da influencia do desenvolvemento da intelixencia emocional, no benestar persoal e no rendemento profesional.			

Competencias

Código	
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B8	Actuar con eficacia nunha variedade de roles de equipo e asumir funcións de liderado.
C12	Desenvolver as destrezas necesarias para o exercicio dunha dirección efectiva de equipos de persoas.
D1	Liderado: Influir sobre as persoas e/ou grupos anticipándose ao futuro e contribuíndo ao seu desenvolvemento persoal e profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer, asumir e practicar as normas de comportamento adecuadas para garantir o necesario grao de cooperación e de aprendizaxe durante o desenvolvemento da titulación.	A5 B8 C12 D1
Comprender mellor moitos dos comportamentos das persoas coas que un se relaciona. Persoas que pensan, senten e actúan de forma diferente a un mesmo, revolucionando o desenvolvemento da intelixencia emocional interpersonal.	A5
Pór en cuestión, revisar e superar determinadas autolimitacións.	A5 B8
Apreciar as vantaxes do traballo cooperativo en equipo.	B8
Analizar as destrezas directivas do propio alumno, identificando as súas cualidades e algunhas das súas carencias.	A5 B8 C12 D1
Adquirir unha maior conciencia do significado do liderado persoal e da influencia do desenvolvemento da intelixencia emocional, no benestar persoal e no rendemento profesional.	A5 B8 C12 D1
Deseñar, de maneira transversal, un plan persoal de desenvolvemento das competencias que identificou como máis transcendentales para o seu futuro profesional.	A5

Contidos

Tema	

LIDERADO E COMUNICACIÓN	Comunicación auténtica Ferramentas de xestión emocional e comunicación empática Liderado e responsabilidade Crear contornas de alto rendemento Sentido e motivación
LIDERADO E TRANSFORMACIÓN DA ORGANIZACIÓN	Estilos de liderado Arquitectura dos equipos sáns, efectivos e saudables Ciclos de vida das organizacións Xestión e resolución de conflitos Motivación, sentido de propósito e liderado de servizo Ecuación de valor por esforzo
LIDERANDO EQUIPOS	Competencias, actitudes e coñecementos craves Traballar, adestrar e desenvolvernos como líderes: funcións e prioridades O feedback como ferramenta de desenvolvemento profesional

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	1	2	3
Debate	4	12	16
Traballo tutelado	10	20	30
Resolución de problemas	3	15	18
Lección maxistral	6	2	8
Observación sistemática	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentación	O profesor orientará e supervisará as presentacións realizadas polos alumnos, tanto de forma individual como en grupo.
Debate	O profesor atenderá a calquera dúbida respecto dos temas expostos e obxecto de debate, pódose a disposición dos alumnos para resolver calquera cuestión que se lle expoña.
Traballo tutelado	O profesor guiará e supervisará o traballo a realizar, así como a evolución de cada un dos estudantes. Liquidará as dúbidas que poidan xurdir, realizará preguntas específicas e fomentará o debate ao redor dos temas obxecto de análises.
Resolución de problemas	O estudante terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través da resolución de problemas e/ou exercicios e do control do traballo realizado.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	20	A5 B8

Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral.	20	A5	B8	C12	D1
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...	20	A5	B8	C12	D1
Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.	20	A5	B8	C12	D1
Observación sistemática	Técnicas destinadas a recompilar datos sobre a participación do alumno, baseados nunha listaxe de condutas ou criterios operativos que facilite a obtención de datos cuantificables.	20	A5	B8	C12	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións presenciais é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

FRANKL, V., **El hombre en busca de sentido**, Herder Editorial, 2015

GOLEMAN, D.; BOYATZIS, R.E. y MCKEE, A., **El líder resonante crea más**, Plaza & Janés, 2002

PALOMERO, E., **LiderARTE: Todas las claves para dirigir y motivar a tu equipo**, Gestión 2000, 2013

Bibliografía Complementaria

COVEY, S.R., **Los 7 hábitos de la gente altamente eficaz**, Paidós, 2011

JERICÓ, P., **No miedo. En la empresa y en la vida**, Alienta, 2007

PEÑALVER, O., **Emociones colectivas. La inteligencia emocional de los equipos**, Alienta, 2009

WHITMORE, J., **Coaching: el método para mejorar el rendimiento de las personas**, Paidós, 2011

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Habilidades Directivas/V55M164V01111

Prácticas en Empresas/V55M164V01201

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xestión e Administración de RR. HH./V55M164V01107

Outros comentarios

O estudante debe revisar diariamente a conta de correo de IESIDE, dado que os avisos e comunicacións faranse a esa conta.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as metodoloxías descritas nesta guía pódense levar a cabo de forma non presencial, por tanto non é necesario facer cambios.

As clases presenciais serán substituídas pola súa versión virtual, con sesións en aula virtual e/ou gravación das sesións.

Isto farase en combinación co traballo autónomo por parte do estudante.

Estas modificacións levaranse a cabo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade dos estudantes aos contidos docentes.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

As sesións de tutorización poderanse realizar por medios telemáticos, como o correo electrónico ou vídeo conferencia.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non é necesario modificar os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non é necesario bibliografía adicional.

* Outras modificacións

Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Non se modifican.

* Probas pendentes que se manteñen

Todas.

* Probas que se modifican

No caso de que as probas non se poidan realizar de forma presencial, faranse de forma virtual. Isto pode incluír o uso da webcam así como o uso da cámara do móbil do alumno, para a vixilancia durante a realización das probas.

Tamén será imprescindible que o estudante comparta o escritorio do computador no cal se están levando a cabo as probas. As probas poderán ser gravadas.

* Novas probas

Ningunha.

* Información adicional

Non é necesario modificar os contidos nin adaptar os criterios de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Habilidades Directivas				
Materia	Habilidades Directivas			
Código	V55M164V01111			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	An
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Comunicación audiovisual e publicidade Departamento do IESIDE (Vigo) Dpto. Externo			
Coordinador/a	Caneda González, Anabel			
Profesorado	Caneda González, Anabel Molares Cardoso, Julinda Vez Vázquez, Juan Carlos			
Correo-e	anabel.caneda@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	Esta materia persegue que o alumno sexa capaz de identificar as súas principais cualidades e algunhas das súas carencias para a optimización do seu potencial como directivo e, á vez, adquirir as competencias e habilidades necesarias para destacar no seu día a día como traballador e xestor de equipos de persoas. Neste sentido, os estudantes abordarán as dificultades máis frecuentes ás que se enfrontan en cuestións de comunicación, adestrarán para a realización de presentacións efectivas e desenvolverán unha orientación e capacidade colaborativa na resolución de procesos de negociación.			

Competencias	
Código	
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B6	Comunicarse de forma correcta, tanto oralmente como por escrito, utilizando a tecnoloxía máis actual.
B7	Escoitar, negociar e persuadir para poder actuar de forma efectiva en distintos labores.
C12	Desenvolver as destrezas necesarias para o exercicio dunha dirección efectiva de equipos de persoas.
D2	Traballo en Equipo: Integrarse e colaborar de forma activa na consecución de obxectivos comúns con outras persoas, áreas e organizacións.
D4	Competencia Emocional: Entender as propias emocións e expresalas de forma natural, avaliando e recoñecendo as emocións dos demais, e regulando as propias emocións e utilizándoas de forma construtiva con outras persoas cun adecuado desempeño persoal e profesional.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer as dificultades máis frecuentes que temos na nosa comunicación e adquirir actitudes adecuadas para afrontalas.	B6 D4
Desenvolver no alumno unha orientación e capacidade colaborativa na resolución de procesos de negociación.	A4 B7 C12 D2 D4
Deseñar unha presentación efectiva, individualmente e en equipo.	A4 B6 B7 D4
Simular a actividade empresarial.	A4 B6 B7 C12 D2 D4

Coordinar os aspectos máis relevantes dunha empresa.

A4
B6
B7
C12
D2

Contidos

Tema	
COMUNICACIÓN E PRESENTACIÓNS DE ALTO IMPACTO	Contido: estrutura e ritmo Deseño: xerarquías visuais, principios básicos e creatividade Exposición: linguaxe non verbal (gestualidade e indumentaria) e linguaxe verbal (técnica vocal)
HABILIDADES DE NEGOCIACIÓN	Introdución á negociación A negociación como proceso O mapa da negociación e a súa estrutura A negociación como transacción O modelo de Harvard de Negociación Técnicas de negociación
XESTIÓN INTEGRADA DA EMPRESA	Simulación empresarial

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	6	6	12
Estudo previo	0	4	4
Aprendizaxe baseado en proxectos	36	84	120
Resolución de problemas de forma autónoma	0	2	2
Lección maxistral	6	0	6
Estudo de casos	0	6	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Estudo previo	Procura, lectura e traballo de documentación, propostas de resolución de problemas e/ou exercicios que se realizarán na aula e/ou laboratorio... de forma autónoma por parte do alumnado.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización de actividades que permiten a cooperación de varias materias e enfrontan aos alumnos/as, traballando en equipo, a problemas abertos. Permiten adestrar, entre outras, as capacidades de aprendizaxe en cooperación, de liderado, de organización, de comunicación e de fortalecemento das relacións persoais.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	O profesor orientará e supervisará as presentacións realizadas polos alumnos, tanto de forma individual como en grupo.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Un grupo de profesores atenderá as necesidades e consultas dos estudantes no marco dunha aprendizaxe colaborativo no que van ter que pór en marcha unha nova empresa, facendo fronte aos problemas do día a día dun directivo.
Probas	Descrición
Estudo de casos	O profesor atenderá ás necesidades e consultas do estudante relacionadas coa análise de situacións vinculadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	20	A4 B6 D2 D4
Aprendizaxe baseado en proxectos	60	A4 B6 C12 D2 D4 B7
Estudo de casos	20	A4 B6 D2 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións presenciais é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CAMP, J., **Diga no para obter un sí**, 2ª ed., Ediciones Urano, 2008

DONOVAN, J., **Método TED para hablar en público: Los secretos de las conferencias que triunfan en todo el mundo**, Ariel, 2016

DUARTE, N., **Resonancia. Cómo presentar historias visuales que transformen a tu audiencia**, Gestión 2000, 2012

FISHER, R.; URY, W. y PATTON, B., **Obtenga el sí. El arte de negociar sin ceder**, Gestión 2000, 1996

URY, W., **Supere el No**, Gestión 2000, 1997

URY, W., **El poder de un No positivo**, Granica, 2007

Bibliografía Complementaria

COVEY, S., **La 3ª alternativa. Para resolver los problemas más difíciles de la vida**, La 3ª alternativa. Para resolver los problemas más, 2012

FISHER, R. y ERTEL, D., **Obtenga el sí en la práctica. Cómo negociar paso a paso, ante cualquier situación**, Gestión 2000, 1997

FONT, A., **Las 12 leyes de la negociación. O eres Estratega o eres Ingenuo**, Conecta, 2013

GALLO, C., **Hable como en Ted**, Conecta, 2016

SUÑÉN, M., **Como enamorar hablando en público**, Mira Editores, 2017

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dirección de Empresas/V55M164V01112

Contorna Económico/V55M164V01101

Contorna Legal/V55M164V01102

Xestión Comercial e Marketing/V55M164V01106

Xestión de Operacións e Calidade/V55M164V01108

Xestión Económico-Financeira/V55M164V01105

Xestión e Administración de RR. HH./V55M164V01107

Liderado/V55M164V01110

Outros comentarios

O estudante debe revisar diariamente a conta de correo de IESIDE, dado que os avisos e comunicacións faranse a esa conta.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as metodoloxías descritas nesta guía pódense levar a cabo de forma non presencial, por tanto non é necesario facer cambios.

As clases presenciais serán substituídas pola súa versión virtual, con sesións en aula virtual e/ou gravación das sesións.

Isto farase en combinación co traballo autónomo por parte do estudante.

Estas modificacións levaranse a cabo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade dos estudantes aos contidos docentes.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

As sesións de tutorización poderanse realizar por medios telemáticos, como o correo electrónico ou vídeo conferencia.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non é necesario modificar os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non é necesario bibliografía adicional.

* Outras modificacións

Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Non se modifican.

* Probas pendentes que se manteñen

Todas.

* Probas que se modifican

No caso de que as probas non se poidan realizar de forma presencial, faranse de forma virtual. Isto pode incluír o uso da webcam así como o uso da cámara do móbil do alumno, para a vixilancia durante a realización das probas.

Tamén será imprescindible que o estudante comparta o escritorio do computador no cal se están levando a cabo as probas. As probas poderán ser gravadas.

* Novas probas

Ningunha.

* Información adicional

Non é necesario modificar os contidos nin adaptar os criterios de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dirección de Empresas**

Materia	Dirección de Empresas			
Código	V55M164V01112			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Administración de Empresas (MBA)			
Descritores	Creditos ECTS 9	Sinale OB	Curso 1	Cuadrimestre An
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo) Dpto. Externo			
Coordinador/a	Pérez Martín-Gaitero, Jaime			
Profesorado	Almeida Zozimo da Fonseca, Ricardo Jorge Correia de Sousa, Milton Jorge de Haro Rodríguez, Guillermo Estévez Suárez, Gerardo Pereira Otero, Begoña Pérez Martín-Gaitero, Jaime Sánchez Verdasco, Javier			
Correo-e	jaime.perez@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é proporcionar ao estudante os coñecementos necesarios para que poida definir, implantar, financiar e controlar a estratexia dunha empresa, optimizando o seu potencial como directivo. É dicir, este módulo busca potenciar nos estudantes o espírito empresarial, proporcionando os coñecementos, as habilidades e as actitudes imprescindibles para desempeñar a tarefa de dirixir unha empresa desde unha óptica global.			

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
B4	Aplicar os conceptos e as teorías ás organizacións empresariais para descubrir novas oportunidades de negocio e lograr a xeración de vantaxes competitivas duradeiras.
C13	Relacionar as diferentes funcións empresariais e explicar o funcionamento da empresa no seu conxunto, así como as interdependencias funcionais dos distintos departamentos.
C14	Diagnosticar a situación estratéxica dunha compañía, para deseñar, implantar e controlar plans de acción a longo prazo.
D6	Pensamento Crítico: Cuestionar as cousas e interesarse polos fundamentos nos que se asintan as ideas, accións e xuízos, tanto propios como alleos.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender o funcionamento global da empresa.	B4 C13 C14
Comprender o papel que xoga o persoal da empresa, moi particularmente o directivo.	B4 C13 C14
Desenvolver unha visión estratéxica do negocio.	A1 B4 C13 C14 D6
Coñecer os criterios, ferramentas e modelos básicos para o deseño dunha estratexia empresarial.	A1 B4 C13 D6
Diagnosticar a situación estratéxica da empresa e modificar o deseño estratéxico.	C14 D6

Desenvolver estratexias de creación de novos negocios.	A1 B4 D6
Utilizar as metodoloxías financeiras considerando a súa integración na estratexia da compañía.	C13 C14
Analizar os motivos que levan ás compañías a expor unha estratexia de crecemento mediante operacións de fusións e adquisicións e operacións de cooperación.	A1 B4 C13
Aplicar prácticas innovadoras na xestión da empresa.	A1 B4 D6
Profundar na influencia do clima laboral nos resultados empresariais.	C13 C14 D6
Coñecer as ferramentas para un adecuado control da evolución da empresa.	C13 C14
Analizar a achega de valor social das empresas, a responsabilidade social e a actuación ética de toda empresa.	C13

Contidos

Tema	
ESTRATEGIA EMPRESARIAL	A estratexia: evolución do concepto Conceptos principais relacionados coa estratexia O deseño estratéxico preliminar A análise dos factores relacionados coa visión e o deseño de accións para cubrir o gap estratéxico O deseño estratéxico definitivo Modelos alternativos para o deseño estratéxico
ORGANIZACIÓN E ADMINISTRACIÓN DE EMPRESAS	A responsabilidade de dirixir unha empresa: a función directiva Eficiencia na xestión: a planificación, a organización e o control do definido Limitadores para a consecución dos obxectivos
FUSIÓN E ADQUISICIÓN DE EMPRESAS	Concepto e motivación das fusións e adquisicións Ofertas Públicas de Adquisición Métodos de Valoración de Empresas
CONTROL DA ESTRATEGIA	Introdución e conceptos básicos Elementos e principios a seguir para elaborar un cadro de mando Proceso para definir un cadro de mando
CREATIVIDADE E INNOVACIÓN	A innovación e as súas oportunidades Ferramentas de deseño Proceso de deseño innovador
CREACIÓN DE EMPRESAS	Empresario e emprendedor Alternativas legais de constitución Lean Startup e Canvas Model
RESPONSABILIDADE SOCIAL CORPORATIVA (RSC)	Ética, Sustentabilidade e RSC A guía ISO 26000 ¿Que pode facer unha organización en sustentabilidade? Análise de materialidade Modelo evolutivo da RSC

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	14	42	56
Resolución de problemas	12	30	42
Debate	15	6	21
Resolución de problemas de forma autónoma	0	66	66
Lección maxistral	30	0	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	9	10
Observación sistemática	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	O profesor atenderá ás necesidades e consultas do estudante relacionadas coa análise de situacións vinculadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	O estudante terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través da resolución de problemas e/ou exercicios e do control do traballo realizado.
Debate	O profesor atenderá a calquera dúbida respecto dos temas expostos e obxecto de debate, pódose a disposición dos alumnos para resolver calquera cuestión que se lle expoña.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Estudo de casos	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	40	A1	B4	C13	D6 C14
Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.	30	A1	B4	C13	D6 C14
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os estudantes deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada.	20	A1	B4	C13	D6 C14
Observación sistemática	Técnicas destinadas a recompilar datos sobre a participación do estudante, baseados nunha listaxe de condutas ou criterios operativos que facilite a obtención de datos cuantificables.	10		B4	C13	D6 C14

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións presenciais é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- BALLVE, A. M., **Cuadro de Mando: organizando información para crear valor**, Gestión 2000, 2001
- BIRKINSHAW, J., **Reinventing Management: Smarter Choices for Getting Work Done**, Jossey-Bass, 2012
- CHAM KIM, W. y MAUBORGNE, R., **La estrategia del océano azul**, Profit Editorial, S.L., 2015
- DAMODARAN, A., **The Little Book of Valuation: How to Value a Company, Pick a Stock and Profit**, Wiley, 2011
- DRUCKER, P.F., **Drucker esencial**, Edhasa, 2003
- HAMEL, G., **El futuro de la administración**, Grupo Editorial Norma, 2008
- KAPLAN, R.S. y NORTON, D.P., **Como utilizar el Cuadro de Mando Integral: Para implantar y gestionar su estrategia**, 2ª ed., Gestión 2000, 2016
- KAPLAN, R.S. Y NORTON, D.P., **El Cuadro de Mando Integral**, 3ª ed., Gestión 2000, 2016
- KAPLAN, R.S. y NORTON, D.P., **Mapas estratégicos: Convirtiendo los activos intangibles en resultados tangibles**, Gestión 2000, 2005
- OSTERWALDER, A. y PIGNEUR, Y., **Generación de modelos de negocio**, Deusto S.A. Ediciones, 2011
- PORTER, M. y otros, **Ventaja competitiva: creación y sostenimiento de un desempeño superior**, Pirámide, 2010
- TRIAS DE BES, F., **El libro negro del emprendedor: No digas que nunca te lo advirtieron**, Empresa Activa, 2007
- ZOAYA, N., **Las fusiones y adquisiciones como fórmula de crecimiento empresarial**, Dirección General de Política de la Pequeña y Medi, 2007

Bibliografía Complementaria

AENOR, **Norma ISO 26:2012**, AENOR, 2012

CERSE, **Estrategia Española de Responsabilidad Social de las Empresas 2014-2020**, 2014

GERBER, M.E., **The most successful small business in the world: the ten principles**, John Wiley & Sons, 2010

KELLEY, T. y KELLEY, D., **Creative Confidence**, Crown Business, 2013

PETERS, T., **Re-imagina!**, Pearson Educación, 2005

STEIN, G., **El arte de gobernar según Peter Drucker**, 3ª ed., Gestión 2000, 2008

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contorna Económico/V55M164V01101

Contorna Legal/V55M164V01102

Xestión Comercial e Marketing/V55M164V01106

Xestión de Operacións e Calidade/V55M164V01108

Xestión e Administración de RR. HH./V55M164V01107

Liderado/V55M164V01110

Outros comentarios

O estudante debe revisar diariamente a conta de correo de IESIDE, dado que os avisos e comunicacións faranse a esa conta.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as metodoloxías descritas nesta guía pódense levar a cabo de forma non presencial, por tanto non é necesario facer cambios.

As clases presenciais serán substituídas pola súa versión virtual, con sesións en aula virtual e/ou gravación das sesións.

Isto farase en combinación co traballo autónomo por parte do estudante.

Estas modificacións levaranse a cabo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade dos estudantes aos contidos docentes.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

As sesións de tutorización poderanse realizar por medios telemáticos, como o correo electrónico ou vídeo conferencia.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non é necesario modificar os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non é necesario bibliografía adicional.

* Outras modificacións

Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Non se modifican.

* Probas pendentes que se manteñen

Todas.

* Probas que se modifican

No caso de que as probas non se poidan realizar de forma presencial, faranse de forma virtual. Isto pode incluír o uso da webcam así como o uso da cámara do móbil do alumno, para a vixilancia durante a realización das probas. Tamén será imprescindible que o estudante comparta o escritorio do computador no cal se están levando a cabo as probas. As probas poderán ser gravadas.

* Novas probas

Ningunha.

* Información adicional

Non é necesario modificar os contidos nin adaptar os criterios de avaliación.
